

VERSLAG VVE-KRING ZUID-WEST NEDERLAND

Dit is het verslag van de regionale VVE-kenniskring Zuid-West Nederland die plaatsvond op 28 maart 2019 van 10.00 tot 13.00 in Roosendaal.

INHOUD

Aanmelding en opkomst	2
Programma	2
OAB vanaf 2020.....	2
Dashboards CBS.....	2
Reactie op bericht van Buitenhok.....	7
Onderwerpen uit de concept AMvB	8
Hbo'er in VVE.....	8
VVE 16 uur	9
Handreiking 16 uur VVE.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Doelgroepdefinitie VVE	10
Marktwerking VVE.....	11
Nieuws en recente Kamerbrieven	12
Save the date: 20 juni 2019, 10.00 – 13.00 (Bergen op Zoom of Roosendaal).....	14

AANMELDING EN OPKOMST

Van de in totaal 43 gemeenten van deze kring waren op de bijeenkomst van 28 maart 2019 in totaal 21 deelnemers aanwezig namens 20 gemeenten. Daarnaast was er een vertegenwoordiger van OCW en twee kenniskringleiders van Oberon aanwezig. Deze opkomst (47%) is voor deze bijeenkomst normaal.

PROGRAMMA

1. Welkom
2. OAB vanaf 2020
 - a. Dashboards CBS toegelicht
 - b. Concept AMvB
 - c. VVE 16 uur
 - d. Doelgroepdefinitie VVE
3. Sturen op VVE sinds Harmonisatie
4. Nieuws en recente Kamerbrieven
5. Rondvraag en afronding

OAB VANAF 2020

DASHBOARDS CBS

Online: https://dashboards.cbs.nl/v1/onderwijskansen_180543/

Dit dashboard is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in het kader van de verdeling van de middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid.

Vanaf 1 januari 2019 verdeelt OCW deze middelen op een nieuwe manier. Voor de bepaling van de verdeling van de middelen over gemeenten gebruikt OCW een formule obv indicatoren. De formule is ontwikkeld door het CBS. Met behulp van deze formule kunnen onderwijsscores berekend worden per peuter (2,5 tot 4 jaar) en basisschoolleerling en vervolgens omgerekend worden tot achterstandsscores per gemeente. Deze scores drukken dan de verwachte achterstandsproblematiek per gemeente uit, op basis waarvan OCW het onderwijsachterstandenbudget over gemeenten kan verdelen. Om de toegekende middelen zo doelgericht mogelijk in te kunnen zetten, is het voor de gemeenten van belang om te weten op welke plekken de meeste kinderen in hun gemeente wonen met een risico op een onderwijsachterstand. Dit dashboard brengt daarom per gemeente, op wijkniveau, de concentratie van kinderen met een risico op een onderwijsachterstand in kaart. Dit gebeurt door middel van tabellen en heatmaps.

Het model

Om te bepalen welke kinderen een verhoogd risico op een onderwijsachterstand hebben, wordt gebruik gemaakt van een model. Hierin worden omgevingskenmerken gebruikt die volgens het onderzoek van het CBS het risico van een kind op een onderwijsachterstand voorspellen (zie Figuur 1 CBS - berekening verwachte Cito-score). De omgevingskenmerken die hierin meegenomen worden zijn:

- Opleidingsniveau van de ouders
- Herkomst
- Verblijfsduur van de moeder in Nederland

- Wel of niet in de schuldsanering
- Het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op school

Het model is ontwikkeld door het CBS in opdracht van OCW. Deze gegevens zijn beschikbaar uit centrale registraties en worden, wanneer niet volledig, geschat.

Figuur 1 CBS - berekening verwachte Cito-score

Doelgroep van 15%

Het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid van het Ministerie hanteert een doelgroep van 15 procent. Dit betekent dat bij de toekenning van middelen aan scholen en gemeenten gekeken wordt naar de kinderen die landelijk tot de 15 procent behoren met het grootste risico op een onderwijsachterstand. In het dashboard wordt die 15 procent de landelijke doelgroep genoemd.

Aanbod en doelgroepdefinitie

Daarnaast geeft het dashboard inzicht in de concentratie en aantallen mbt de landelijke doelgroep die leidend is voor het verdelen van de Rijksmiddelen. Gemeenten houden de mogelijkheid om de eigen doelgroepdefinitie vast te stellen en de middelen daarvoor in te zetten. Tot eind 2018 werden gemeenten door de Inspectie bevestigd over het aanbod. Het aanbod was gebaseerd op 75% van het aantal 4- en 5-jarigen met een gewicht. Dit kan in de huidige systematiek niet meer. De Inspectie beschikt nu niet meer over de exacte gegevens van het aantal kinderen waarop het onderwijsachterstandenbudget van gemeenten is gebaseerd. Dit vraagt om een aanpassing van het toezichtkader. De Inspectie zal de beoordeling van het bereik gaan baseren op de eigen doelgroepdefinitie van de gemeente. Daarvoor worden de door het CBS geschatte aantal peuters met een risico op een onderwijsachterstand niet gebruiken en hier zal ook niet over worden gerapporteerd. De geschatte aantallen peuters van het CBS zullen voor de inspectie eventueel wel input zijn om het gesprek aan te gaan met een gemeente over hun doelgroepdefinitie als er grote verschillen zijn tussen de aantallen op basis van de eigen doelgroepdefinitie en de aantallen van het CBS. Vanuit de veronderstelling dat iedere gemeente goed nadenkt over de eigen doelgroepdefinitie, zal dat naar verwachting ook goed uitgelegd kunnen worden aan de Inspectie. Bijvoorbeeld omdat gemeenten zicht hebben op de daadwerkelijke achterstanden en hier rekening mee kunnen houden.

Peildatum

Het dashboard is nu gebaseerd op de gegevens van kinderen die bekend zijn op peildatum 1 oktober 2017. De bekostiging van scholen vindt plaats op basis van peildatum T-1 en de uitkering aan gemeenten wordt gebaseerd op peildatum T-2 en T-3: de bekostiging van scholen in schooljaar 2018-2019 wordt dus gebaseerd op 1 oktober 2018 en de uitkering van gemeenten in 2019 wordt dus gebaseerd op 1 oktober 2017 en 1 oktober 2016.

Voor de groep peuters, basisschoolleerlingen en het totaal van die twee zijn per gemeente tabellen en een heatmap samengesteld. In de heatmaps wordt de concentratie weergegeven van kinderen die tot de landelijke doelgroep behoren. Zowel bij de tabellen als de heatmaps is er voor gezorgd dat gegevens niet herleidbaar zijn tot op individueel niveau.

Aandachtspunten bij de cijfers

- Peilmoment voor dashboard alleen 1 oktober 2017 (t-2).
Het dashboard is gebaseerd op de gegevens van kinderen op peildatum 1 oktober 2017. De bekostiging van scholen vindt plaats op basis van peildatum T-1 en de uitkering aan gemeenten wordt gebaseerd op peildatum T-2 en T-3: de bekostiging van scholen in schooljaar 2018-2019 wordt dus gebaseerd op 1 oktober 2018 en de uitkering van gemeenten in 2019 wordt dus gebaseerd op 1 oktober 2017 en 1 oktober 2016.
- De weergegeven populatie in de dashboards is gebaseerd op woonlocatie in plaats van schoollocatie.
- Doelgroep (15%), daarbinnen geen onderscheid.
Het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid van het ministerie hanteert een doelgroep van 15 procent. Dit betekent dat bij de toekenning van middelen aan scholen en gemeenten gekeken wordt naar de kinderen die landelijk tot de 15 procent behoren met het grootste risico op een onderwijsachterstand. In het dashboard wordt die 15 procent de landelijke doelgroep genoemd.
- Statushouders en asielzoekerskinderen ook toegevoegd (2,5-12 jaar).
Op basis van informatie van de IND en COA zijn ook statushouders toegevoegd aan de totale doelgroep.
- Mogelijk ieder jaar nieuwe dashboards, rond september. Dit wordt besloten zodra de ervaringen met het gebruik van de dashboards bekend zijn.
- De [technische toelichting bij het dashboard](#) geeft veel informatie.

Er zijn daarnaast verschillen tussen de tabel en heatmap in afrondingen en beveiliging.

Bij de tabellen:

Bij de tabellen wordt hiervoor gewerkt met afronding op vijftallen. Bij wijken (of gemeenten) waarin het totaal aantal kinderen in een groep niet ten minste 40 kinderen omvat, worden gegevens wel getoond, maar moet rekening worden gehouden met een lagere betrouwbaarheid.

Bij de heatmaps:

- Kleuren zeggen iets over de concentratie, niet de mate van achterstand
- De laagste concentraties zijn niet zichtbaar. De concentraties zijn ingedeeld in groepen van 20%; de onderste 20% zie je dus niet in het kaartje. Voor sommige populatie/gemeente-combinaties zijn de echter aantallen zo laag dat bij het tonen van de vier bovenste concentratieklassen in de heatmaps toch herleidbaarheid tot individuen zou kunnen ontstaan. Voor deze combinaties is een extra beveiliging toegepast door de eerste twee concentratiegraden niet te tonen. Hierbij wordt de verdeling van concentraties dus getoond in drie verschillende concentratiegraden.
- Concentraties zijn afhankelijk van de totale omvang van de doelgroep in de gemeente. Heatmaps zijn uniek per gemeente en dus niet te gebruiken om te vergelijken tussen gemeenten.
- Als de aantallen dusdanig klein zijn dat de extra beveiligde heatmaps ook onthullend zouden zijn, wordt geen heatmap getoond (bijv Schiermonnikoog)

Vragen vanuit de deelnemers

- Wat is het verschil met leerlinggewichten; de verdeling/spreiding lijkt het zelfde?
Er zijn meerdere factoren waar nu naar gekeken wordt, waardoor de spreiding toch anders kan vallen. Bijvoorbeeld wanneer in de gemeente sprake is van hogere opleidingsniveaus en veel ouders in schuldsanering. Bij leerlinggewicht krijgen die leerlingen met ouders met een hogere opleiding geen gewicht mee; in de nieuwe situatie tellen deze wel mee.
- Worden de heatmaps jaarlijks bijgewerkt? Is dit wenselijk?
OCW geeft aan dat dit pas besloten wordt zodra de ervaringen aan de hand van het gebruik ervan bekend zijn. Enkele deelnemers zijn positief over de informatie uit de heatmaps, e.g. omdat: het helpt om te zien in hoeverre je doelgroepdefinitie in aantallen afwijkt.

- Home
- Leeswijzer
- Onderwijskansen**
- Technische toelichting
- Bronnen

Verwachte onderwijsachterstand in Gooise Meren

Kies een populatie:

Alle kinderen

A

Kies een gemeente:

Gooise Meren

Landelijk stelt OCW voor 15 procent van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand extra financiering beschikbaar. Van de 6 845 kinderen uit Gooise Meren, valt 5 procent binnen deze landelijke doelgroep.

Download data:

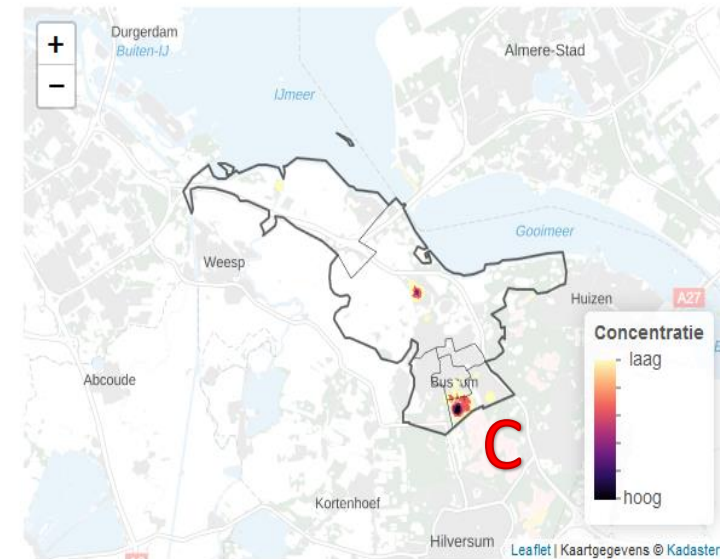

Onderwijsachterstand¹ uitgesplitst naar wijk, 2017

Wijken	Totaal	Landelijke doelgroep	
		Aantal	%
Totaal	6 845	370	5 B
Brediuskwartier	655		
Bussum Centrum	1 010	80	8
Eng	1 605	140	9
Muiden	630	35	5
Naarden	2 290	100	4
Spiegel	635		
Onbekend*	20		

* Wijken of gemeenten met 40 kinderen of minder hebben een lagere betrouwbaarheid

Heatmap

Hierboven staat een voorbeeld weergegeven van de heatmap van de gemeente Gooise Meren. In dit voorbeeld zien we dat van alle kinderen (A) in de gemeente ongeveer 5% (B) behoort tot de landelijke doelgroep. De concentratie is het hoogst op de plek waar de paarse stip staat op de kaart (C); dit is de concentratie ten opzichte van de aantallen in de gemeente zelf, en niet in vergelijking met andere gemeenten. De heatmaps zijn niet bedoeld voor vergelijkingen tussen gemeenten.

REACTIE OP BERICHT VAN BUITENHEK

Begin maart 2019 kwam Buitenhek naar buiten met een [bericht](#) over de herverdeling van de OAB-middelen waarin uiteengezet wordt waarom de nieuwe systematiek niet rechtvaardig is. Volgens een analyse van Buitenhek ontvangen gemeenten sterk wisselende bedragen per doelgroepkind. Ook blijkt uit deze analyse dat gemeenten met vergelijkbare aantallen doelgroepkinderen toch andere bedragen per kind ontvangen.

Waar komt dit verschil vandaan? OCW zegt hierover het volgende:

“Met behulp van de CBS-indicator worden de oab-middelen zo eerlijk mogelijk verdeeld over alle gemeenten. Dit gebeurt niet langer op basis van de gegevens van basisschoolleerlingen uit 2009, maar wordt gebaseerd op basis van een actuele berekening van het aantal kinderen – zowel peuters als basisschoolleerlingen – met het hoogste risico op een achterstand. Hiervan telt het deel dat in de landelijke 15% met een risico valt mee in de verdeling.

Meet de nieuwe indicator is de directe koppeling tussen aantallen kinderen losgelaten omdat gekeken wordt naar het totale gewicht van een gemeente. Hierdoor is de berekening van Buitenhek dan ook niet aan de orde c.q. niet betrouwbaar. Sterker nog, het CBS heeft naar aanleiding van een vraag van de gemeente Rotterdam laten weten dat de indicator op landelijk niveau betrouwbaar is, maar niet onverkort toegepast kan worden op gemeentelijk niveau. Dat geldt ook voor de aantallen kinderen die nu met de heatmaps gepubliceerd zijn; die geven wel een beeld van de aantallen en spreiding binnen een gemeente, maar het is dus niet raadzaam dit één-op-één over te nemen.

Wettelijk is vastgelegd dat gemeenten kinderen met een risico op een onderwijsachterstand een aanbod moeten doen. Gemeenten zijn hierbij vrij in de bepaling van hun gemeentelijke doelgroep, maar alle kinderen in de gemeentelijke doelgroep moeten tenminste het minimumaanbod ontvangen dat met de aankomende AMvB vastgesteld zal worden: een aanbod van 960 uur, in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Dat is gelijk voor alle gemeenten.

Bij de ontwikkeling van de nieuwe systematiek is ook gekeken naar de zwaarte van het risico dat een kind loopt. In de ouder systematiek werden twee maten gehanteerd: 1,2 voor een zwaar risico en 0,3 voor een licht risico. Hier zit dus een factor 4 verschil tussen. In de nieuwe systematiek willen we de zwaarte van het risico wel tot uitdrukking brengen, maar meer gradueel. Daardoor zijn er kleinere verschillen in zwaarte van hert risico tussen kinderen. Vanuit de verwachting dat een kind met een groter risico wel meer inzet vraagt in bijvoorbeeld termen van toeleiding, hebben we ervoor gekozen de zwaarte nog wel steeds mee te laten wegen in de verdeling van de middelen.

Daarnaast ontvangt iedere gemeente met één doelgroepkind in de landelijke doelgroep een minimumbudget, zodat tenminste één ve-groep aangeboden kan worden, ongeacht de aftrek (drempel) van 5%.

Ten slotte, als er in de nieuwe systematiek geen rekening meer gehouden zou worden met de zwaarte van het risico, zou dit tot veel grotere herverdeeffecten geleid hebben.”

Reactie deelnemers

Een aantal gemeenten geven aan dat de doorrekening van Buitenhek wel laat zien dat sommige gemeenten gemiddeld in prijs per plek ver onder een gangbaar tarief van € 10 of € 11 komen. Daarmee rijst de vraag hoe je dan je aanbod moet inrichten. Ook geven sommige gemeenten aan dat de kleine kernen problematiek niet in de herverdeling tot zijn recht komt. In kleine kernen is het financieren en realiseren van 10 uur VVE al lastig, laat staan 16 uur.

ONDERWERPEN UIT DE CONCEPT AMVB

Online: <https://www.internetconsultatie.nl/voorschoolseeducatie>

Besluit versterking voorschoolse educatie

De internetconsultatie was tot half maart 2019 beschikbaar. In totaal hebben ongeveer 50 gemeenten en kinderopvangorganisaties deelgenomen aan de consultatie. Deze consultatie betreft twee maatregelen om de voorschoolse educatie te intensiveren en de kwaliteit te verhogen. Het gaat enerzijds om een uitbreiding van het aanbod van voorschoolse educatie naar 960 uur in anderhalf jaar (beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2020), en anderzijds om 160 uur inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker per ve-groep per jaar (beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2022 op basis van de Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK)).

Beide maatregelen lichten we hieronder toe.

De verwachting is dat de definitieve AMvB in oktober uitkomt.

HBO'ER IN VVE

Eerder is al aangekondigd dat het ministerie van OCW een hbo'er in de VVE wil invoeren. Dit gaat in per 1 januari 2022. Het mag natuurlijk eerder ingevoerd worden.

Er wordt op dit moment gedacht aan 160 uur per groep waar een VVE-programma wordt gevolgd. De 160 uur per groep geldt per jaar. De hbo'er zal zorg dragen voor de coaching en ondersteuning van de medewerkers, ook in beleidsmatige zin. OCW sluit hierbij aan bij de terminologie en uitgangspunten van SZW (in de wet IKK). De pedagogisch beleidsmedewerker vanuit IKK kan ook de uren hbo'er in de VVE vanuit OCW uitvoeren. Het hoeven dus niet twee verschillende personen te zijn.

In de eerste berekeningen in de concept AMvB gaat het ministerie uit van € 5.500 per ve-groep om de hbo'er te bekostigen. Een ve-groep is een groep waarop een ve-programma wordt aangeboden. Het is niet afhankelijk van het aantal ve kinderen op de groep. Dit beleid en de mogelijke 160-uurs norm is een toevoeging bovenop de rekenregel (50 uur x het aantal kindercentra) + (10 uur x het aantal fte pedagogisch medewerkers) die er in het kader van de wet IKK gevraagd wordt. De 160 uur per groep kan als een organisatie meerdere groepen hebben flexibel ingezet worden. Als een organisatie dus twee VVE-groepen heeft, mag de verdeling dus ook 220 en 100 uur zijn, als het gemiddelde maar minimaal 160 uur is.

Er zijn veel reacties gekomen op dit onderdeel van de concept AMvB en zal ook nog goed tegen het licht worden gehouden. Dat heeft de minister ook toegezegd in een overleg met de Tweede Kamer.

Vragen gemeenten

- Hoe moet je de uren voor de IKK hbo'er en de VVE hbo'er scheiden? Je bent als gemeente verantwoordelijk voor de VVE hbo'er.

Antwoord: Hoe de aanbieder de hbo'er inzet, moet worden opgenomen in het pedagogisch beleidsplan van de aanbieder. Je kunt dit als gemeente ook in je eigen beleidsplannen en subsidievoorwaarden opnemen.

- Hoe kan ik de kosten voor 16 uur VVE bepalen als ik de kosten voor de hbo'er nog niet ken?

Antwoord: De gemeentelijke OAB budgetten bevatten al de extra middelen voor zowel de hbo'er als de 16 uur. Maar de precieze budgetten zijn nog niet duidelijk doordat dit een nieuwe systematiek is en er wordt gerekend met de t-2/t-3. Najaar 2019 is er een voorlopig beeld van de gemeentelijke OAB middelen voor

2020. Het is wel belangrijk om niet alle middelen nu al in te zetten op 16 uur VVE. Een eerste grove berekening van Oberon geeft aan dat de uurprijs van VVE vanaf 2022 met circa € 1,50 voor ieder VVE-kind zou moeten gaan stijgen om de hbo'er te kunnen financieren.

- Voor kleine kindcentra is de pedagogische coach een flinke investering qua uren. Voor sommige gemeenten zou een 'brede VVE coach als vliegende keep' handig zijn. Wordt dit mogelijk?

Antwoord: OCW blijft hierover met de gemeenten in gesprek.

VVE 16 UUR

Vanuit OCW wordt er extra geld (170 miljoen euro) beschikbaar gesteld aan de gemeenten om de Voorschoolse educatie naar een hoger aantal uren te brengen.

De norm is 960 uur tussen 2,5 jaar en 4 jaar. Deze norm is tot stand gekomen door de volgende rekensom; 1,5 jaar x 40 weken x 16 uur. In de lijn met het ritme van de scholen is gerekend met 40 weken.

Belangrijke aandachtspunten uit de concept AMvB:

- Aanbieders kunnen de 960 flexibel verdelen over de 1,5 jaar. Naar leeftijd, meerdere weken per jaar of variatie in aantal uren per dagdeel.
- Voor de berekening van 960 uur mag er niet meer dan 6 uur v.e. per dag meetellen. Je kan namelijk niet altijd alles aanbieden met een zinvolle besteding. Dit impliceert een minimum van drie dagdelen.
- Activiteiten zonder educatief kenmerk, zoals slaap en rust, tellen niet mee. Over inloop verschillen de meningen. Overigens kun je als gemeente inloop wel financieren, maar is het dan nog de vraag of het meetelt voor de 960 uur.
- De norm staat voor de aanbodverplichting waar de gemeente zorg voor dient te dragen. Gemeenten hebben en houden daarnaast de plicht om afspraken te maken over een zo groot mogelijke deelname van doelgroepkinderen.
- Er is sprake van een overgangsregeling. Voor kinderen die al ouder zijn dan 2,5 jaar op datum 1 januari 2020 hoeft geen 960-uurs aanbod te worden gerealiseerd.
- Gemeenten kunnen een aanbod voor peuters in de leeftijd 2 tot 2,5 blijven financieren. Deze uren tellen echter niet mee voor de 960 uur.

NAAR 16 UUR VVE

Om de omvorming naar 16 uur te realiseren, zijn er drie stappen te doorlopen. Dit zijn:

1. Kennis vergaren en delen.
Ga na wat mogelijk is (praktisch, financieel) en wat wenselijk is (kwaliteit, gemengde groepen; belang kind, ouder, aanbieder, gemeente).
2. Standpunt bepalen
Wat is het gemeentelijk standpunt op bijvoorbeeld startleeftijd? Gemengde of juist ongemengde groepen? Of ten aanzien van het aantal uren per dagdeel? De financiering van gratis uren voor VVE peuters? Het aanbod voor reguliere peuters?
3. Implementatie
Hieronder vallen uitvoeringsvraagstukken (voor aanbieders in bijvoorbeeld aanpassen contracten), maar ook het schrijven van een nieuwe subsidieverordening

Deze drie stappen zijn toegelicht tijdens de kennis kring en uitgewerkt in een [handreiking 'Naar 16 uur voorschoolse educatie'](#) die op 1 april 2019 is verschenen. Naar aanleiding van input uit de kenniskringen komt er mogelijk later in april een aangepaste versie van de handreiking, weer beschikbaar via de website. Waarschijnlijk in juni 2019 verschijnt er daarnaast een handreiking bestemd voor aanbieders vanuit de brancheorganisaties kinderopvang.

Voorbeelden variatie naar leeftijd, openingsweken of uren per dagdeel

Binnen de termijn dat voorschoolse educatie wordt aangeboden kan worden afgeweken worden van de 16 uur per week, zolang er 960 uur over de gehele periode wordt geboden. Dit betekent dat er variatie mogelijk is naar leeftijd, aantal weken per jaar. Daarnaast kunnen ook dagdelen verschillen in lengte. Onderstaande tabellen geven een aantal voorbeelden.

Weken open	Uren per week
40	16
43	15
44	14,5
46	14
48	13,5
50	13

Leeftijd	Voorbeeld 1 (dagdeel 5,5 uur)	Voorbeeld 2 (dagdeel 4 uur)	Voorbeeld 3 (dagdeel 3 uur)
2,5 – 3 jaar	11 uur per week	12 uur per week	15 uur per week
3 – 3,5 jaar	16,5 uur per week	16 uur per week	15 uur per week
3,5 – 4 jaar	22 uur per week	20 uur per week	18 uur per week

Aantal dagdelen	Uren per dagdeel
4	4 uur
3	5 uur 20 min
5	3- 3,5 uur
4	2 x 4,5 uur & 3 x 2 uur
4	3 x 4 uur 20 min & 1x 3 uur
3	2x 6 uur & 1x 4 uur

DOELGROEPDEFINITIE VVE

Eind 2018 is er een peiling uitgezet onder gemeenten van de kenniskring. 104 gemeenten hebben gereageerd. Twee derde van deze gemeenten overweegt een aanpassing aan de doelgroepdefinitie VVE. De belangrijkste redenen om de doelgroepdefinitie te wijzigen zijn:

- aanpassing gewichtenregeling,
- meer of minder OAB-middelen,
- verkeerd bereik: er missen kinderen,
- regionale afstemming en/of herindeling,
- zorgvraag meenemen.

Volgens de peiling worden o.a. de volgende punten aangepast:

- schuldsanering wordt toegevoegd,
- de focus op één ouder (veelal moeder) wordt verlegd naar beide ouders,
- de definitie richting armoede, zorg en/of sociaal emotionele problematiek wordt verbreed,
- er wordt geen gebruik meer gemaakt van leerlinggewicht of CITO-toetscores,
- de startleeftijd wordt gewijzigd (van 2 naar 2,5 of juist andersom).

Notitie doelgroepdefinitie

De resultaten van de uitvraag zijn samengevat in een korte [notitie](#). Deze is te vinden op goab.eu

Vragen gemeente

- Mag een VVE-peuter op latere leeftijd (2,5 jaar) beginnen dan een niet-VVE-peuter (bijvoorbeeld op 2 jarige leeftijd).
Antwoord: Ja dat mag. Het is alleen wellicht niet heel praktisch in de uitvoering en daarom goed om te overleggen met de aanbieders.

MARKTWERKING VVE

Vraagstuk 1

VVE gebruik en aanbod

- *Aanbod bepalen*
- *No show (wel contract afnemen maar niet alle uren gaan)*

Gemeenten zijn verplicht het aanbod te creëren, maar kunnen ouders niet verplichten om daar volledig gebruik van te maken. Er is namelijk ook geen leerplicht voor die leeftijd. De gemeenten zijn wel verantwoordelijk voor het toeleiden c.q. stimuleren van ouders om van dit aanbod gebruik te maken. Dat is nu ook al zo.

Reactie deelnemers

De gemeente Rucphen merkt dat de afname van alle uren lastig is. Zij denkt dan ook aan het stimuleren van deelname aan 16 uur VVE, door bijvoorbeeld vouchers of vergoeding bij afname van alle uren. De gemeente wil niet gaan handhaven, maar juist stimuleren en verleiden.

De aanwezige gemeenten geven aan dat je vaak als gemeente niet weet of ouders wel of niet alle uren afnemen. Het verantwoorden of dit stringent volgen, lijkt de meeste gemeenten niet wenselijk.

Vraagstuk 2

VVE en marktwerking:

- *Is marktwerking VVE wenselijk? Hoeveel aanbieders?*
- *Geld volgt kind: kwetsbaarheid voor VVE-aanbod.*
- *VVE-groepen met minder dan 5 VVE-kinderen zijn onrendabel?!*
- *Reguliere kinderen niet te financieren uit OAB middelen.*

Reactie deelnemers

De gemeente Rucphen heeft in de beleidsregels opgenomen dat de huidige aanbieder voorrang heeft. De gemeente Zuidplas merkt dat er voor 1 kern een aanbieder nieuwe plekken wil creëren maar dat onduidelijk is of er vraag is. Er is namelijk al voldoende aanbod. Bij voldoende aanbod is het misschien niet nodig dat er een nieuwe aanbieder komt.

Wanneer er bij een nieuwe aanbieder wel VVE peuters zitten, kun je als gemeente nadenken over een startsubsidie. Over het al dan niet betalen van opleidingskosten of zelfs certificeringskosten verschillen de aanwezige gemeenten van mening. Je bent als gemeente in ieder geval niet verplicht dit te betalen. Ook merken gemeenten dat scholen soms kiezen voor een andere aanbieder (bijv Hoeksche Waard, Reimerswaal). Dat roept vragen op bij de 'oude' peuterspeelzalen.

Wanneer er geen marktpartijen zijn om peuter- of VVE-opvang aan te bieden (binnen kernen of gemeentebreed) zijn er enkele mogelijkheden voor gemeenten om in te grijpen. De gemeente Zaltbommel bijvoorbeeld gaat via [de minimalisverordening](#) in de kleine kernen het aanbod realiseren. Op grond van de reguliere de-minimisverordening kunnen decentrale overheden ondernemingen over een periode van drie belastingjaren tot € 200.000,- steunen zonder dat gezien wordt als staatssteun. Deze steun is zo minimaal (de-minimis) dat het, zo zegt de Europese verordening, weinig tot geen impact heeft op de interne markt. Zaltbommel doet dit voor drie van de dorpskernen waarin de scholen peuteropvang hebben gerealiseerd. Het lukt de scholen niet om middels het geld volgt kind-systeem de opvang te bekostigen voor het kleine aantal peuters. Er zijn geen partijen om deze opvang over te nemen, zodoende gaat de gemeente via de deminimisverordening het aanbod behouden in deze dorpskernen. Een andere ('zwaardere') optie is een Dienst Algemeen Economisch Belang (DAEB) om daarmee een aanbieder rechtstreeks subsidiëren om aanbod te gaan realiseren. Dit is een juridische puzzel, waarvoor juridische expertise ingeroepen moet worden. [Europa Decentraal](#) heeft hier onder andere informatie over.

Wat is een realistische uurprijs VVE?

Er is geen landelijke richtlijn voor de VVE-uurprijs. Elke gemeente heeft te maken met verschillende elementen waarvan de prijs afhankelijk is, zoals exploitatie en kosten huisvesting. De kenniskringleiders geven aan dat uit hun ervaring blijkt dat de bedragen gemiddeld tussen de €10,- en €11,50 liggen. Bij de invoering van de hbo'er in de VVE zal dit bedrag € 1,50 tot € 2,00 omhoog gaan is de verwachting.

Reactie deelnemers

Bij Moerdijk bepalen de aanbieders het VVE-bedrag. Dat varieert wel enorm tussen de partijen. Rucphen vraagt of de kostprijs van Sociaal Werk Nederland nog is bijgewerkt? Dat is niet het geval.

Er is ook geen normbedrag voor VVE. Dit omdat gemeenten een grote beleidsvrijheid hebben en zelf hun doelgroep bepalen en hoe ze hun middelen inzetten. Dat dit een verschillende (uur)prijs in verschillende gemeenten oplevert is daarmee logisch en ook wat OCW wil: gemeenten zijn vrij hun middelen zo in te zetten dat zij de problematiek in hun gemeente op de beste manier kunnen aanpakken. Er zijn immers verschillen: in omvang van de doelgroep, schaalvoordelen of -nadelen, de verhouding tussen achterstandspeuters en -leerlingen kan verschillen, de huur en personeelsprijzen ook, etc. Dat is natuurlijk allemaal van invloed op de uurprijs die een gemeente kan rekenen voor ve.

NIEUWS EN RECENTE KAMERBRIEVEN

[Kamerbrief over kansengelijkheid in het onderwijs \(13 maart 2019\)](#)

Minister Van Engelshoven (OCW) en minister Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) informeren de Tweede kamer over hoe zij kansengelijkheid in het onderwijs willen bevorderen.

[Motie inburgeraars voorschools \(12 maart 2019\)](#)

Motie van de leden Becker en Pieter Heerma over verplichte voorschoolse opvang voor kinderen van inburgeraars

[Besluit van 23 januari 2019](#) tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in verband met het invoeren van een regeling voor zij-instromers in de voorschoolse educatie. In dit wijzigingsbesluit wordt geregeld onder welke voorwaarden pedagogisch medewerkers kunnen worden ingezet in de voorschoolse educatie, wanneer zij volledig gekwalificeerd zijn voor de kinderopvang, maar nog niet de scholing voor de voorschoolse educatie hebben afgerond. Het doel is om daarmee de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers en het aanbod van voorschoolse educatie beter te borgen en zo kinderen een betere start op de basisschool te geven. Tevens worden daarmee de regels voor de voorschoolse educatie meer in lijn gebracht met de regels die gelden voor zij-instroom in het beroep van leerkracht in het primair en voortgezet onderwijs.

[Rapport Herziening gewichtenregeling primair onderwijs](#)

Rapport van het CBS over onderwijsachterstandenbeleid.

De [budgetten](#) van de herverdeelde effecten OAB 2019-2020 voor scholen en besturen staan openbaar beschikbaar op de website van de PO-Raad.

Hoe kan een doorgaande lijn van voor- naar vroegschool bijdragen aan de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen? Lees [hier](#) het antwoord van de Kennisrotonde op deze vraag.

[Belangrijkste bevindingen van LKK2017-2018](#)

De kwaliteit van de kinderopvang in Nederland is over het algemeen voldoende tot goed. Dit blijkt uit de tweede meting van de Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang (LKK 2018). De LKK 2018 laat zien wat de kwaliteit is van de kinderdagopvang, de peuteropvang, de buitenschoolse opvang en de gastouderopvang in Nederland. Het rapport presenteert de gecombineerde resultaten van de eerste en tweede kwaliteitsmeting (respectievelijk 2017 en 2018) én - voor het eerst – verklaringen voor verschillen in kwaliteit.

[Pilot herijken toezicht VVE en kinderopvang](#)

Voor de pilot Herijken toezicht VVE en kinderopvang zijn uit de aanmeldingen 16 gemeenten geselecteerd. De selectie is gemaakt op basis van verschillende kenmerken, waaronder de grootte van de gemeente, het aantal doelgroepkinderen en de spreiding over de GGD regio's. De inspectie verkent met deze pilot hoe zij toezicht moet inrichten om goed zicht te krijgen op onder andere de gemeentelijke taken VVE en kinderopvang en de kwaliteit van VVE op locaties. Op de website van de Inspectie vindt u de rapporten per gemeente.

[Ondersteuning werkgevers \(voor 16 uur VVE\).](#)

Vanaf mei zullen ook de werkgevers (kinderopvangaanbieders) ondersteund worden in de uitbreiding van VVE uren. Dit door middel van handreikingen en regiobijeenkomsten. De brancheorganisaties zullen dit uitvoeren in nauwe samenwerking met goab.eu.

[Themabijeenkomsten GOAB.eu \(agenda\)](#)

- [Ouderbetrokkenheid: 4 april 2019 Utrecht](#): Welke rol hebben gemeenten bij het ouderbeleid en hoe vul je die in? Dat is het onderwerp van een themabijeenkomst met en voor gemeenten. We sluiten aan op wat er nu al gebeurt binnen de gemeente en kijken dan naar het proces (hoe pak je het aan?) en de mogelijkheden (gebruik van programma's, deskundigheidsbevordering professionals).
- [VVE in kleine kernen: 21 mei 2019 Eindhoven](#): Hoe kunnen deze gemeenten een toegankelijk VVE-aanbod bieden? Ook kleinere gemeentes en gemeentes met meerdere kernen bieden VVE. Bij het opzetten van en

het uitvoeren van VVE komen zij specifieke problemen tegen. Wij geven de stand van zaken wat betreft de eisen en de voorwaarden en verkennen met elkaar de problemen en de mogelijke oplossingen. Er is zeker ruimte voor onderlinge kennisuitwisseling, daarnaast geven wij informatie en geven voorbeelden van mogelijke oplossingen.

SAVE THE DATE: 20 JUNI 2019, 10.00 – 13.00 (BERGEN OP ZOOM OF ROOSENDAAL)

De volgende kenniskring voor regio Zuid West vindt plaats op donderdag 20 juni 2019 van 10.00 uur tot 13.00 uur. De locatie (in Roosendaal of Bergen op Zoom) wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt. Aanmelden kan via een e-mail aan Anne Ketelaar (aketelaar@oberon.eu). Voorafgaand aan de bijeenkomst sturen wij de agenda en stukken toe naar goab-contactpersonen van gemeenten in regio Zuid West.